

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Ф.А. Трішин

“ _____ ” _____ 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ**

Галузь знань 18 Виробництво та технології

Спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища

Ступінь вищої освіти бакалавр

Освітньо-професійна програма «Технології захисту навколишнього середовища»

Факультет Нафти, газу та екології

Кафедра Екології та природоохоронних технологій

1. Опис навчальної дисципліни

«Еколого-економічні основи сталого розвитку»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 18 «Виробництво та технології»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		Семестр	
Загальна кількість годин денна форма 135, заочна 135		2-й	4-й
Тижневих годин для Денної форми навчання аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,2 Заочної форми навчання аудиторних – 0,6 самостійної роботи студента – 6,7	Ступінь вищої освіти бакалавр Освітньо-професійна програма «Технології захисту навколишнього середовища»	Лекції	
		30 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76 год.	120 год.
		Індивідуальні завдання:	
		38 год.	60 год.
		Курсовий проект	
год.	год.		
Вид контролю:			
залік	залік		

2. Заплановані результати навчання

Мета: розширення та поглиблення теоретичних знань студентів, набуття ними практичних навичок для вирішення еколого-економічних завдань в основах сталого розвитку, а також в озброєнні знаннями та навичками проектної роботи, розвитку самостійної думки, виробленні навичок до розумової діяльності.

Здобувач повинен знати еколого-економічні основи, вміти раціонально та ефективно використовувати знання та навички, методи в сфері еколого-економічних основ сталого розвитку, оформлювати результати досліджень та знати проблеми впровадження у виробництво та вміти їх вирішувати. Здобувачі, володіючи знаннями з екологічної біотехнології, повинні вміти визначати пріоритетні напрями, галузі, сфери впровадження еколого-економічних основ сталого розвитку вміло оформляти теоретичні рішення та розраховувати економічну ефективність впровадження.

Завдання:

- показати місце еколого-економічних основ сталого розвитку у розвитку виробництва та технологій;
- розкрити поняття сталого розвитку, як нового перспективного напрямку;
- розглянути етапи наукових досліджень сталого розвитку;
- навчитись проводити економічні розрахунки;
- навчитись класифікувати та впроваджувати еколого-економічні основи сталого розвитку;
- засвоїти основні стратегії сталого розвитку;
- глибоко засвоїти та закріпити теоретичний матеріал;

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Еколого-економічні основи сталого розвитку» студент повинен:

знати:

- основні методи та інструменти еколого-економічних основ сталого розвитку;
- основні поняття еколого-економічних основ сталого розвитку;
- способи впровадження еколого-економічних основ сталого розвитку і виробництві;
- стратегії сталого розвитку
- еколого-економічні методи сталого розвитку;
- перспективи сталого розвитку;
- еколого-економічні основи у розв'язанні екологічних проблем навколишнього середовища;
- застосування елементів сталого розвитку екологічному моніторингу;
- методологію та інструменти еколого-економічних основ;
- особливості застосування елементів сталого розвитку;
- ефективність використання еколого-економічних основ сталого розвитку;
- стратегію сталого розвитку України до 2030 року.

- методика та технологію використання еколого-економічних основ сталого розвитку;

- яким чином використовувати результати досліджень еколого-економічних основ сталого розвитку в практичній діяльності.

вміти:

- використовувати теоретичні знання з еколого-економічних основ сталого розвитку на виробництві;

- аналізувати і прогнозувати еколого-економічні показники сталого розвитку;

- приймати рішення по впровадженню еколого-економічні показники сталого розвитку для розв'язання екологічних задач;

- застосовувати знання стратегій сталого розвитку;

- моделювати еколого-економічні процеси;

- основними термінами та визначеннями сталого розвитку;

- змістом сталого розвитку та еколого-економічних основ;

- поняттями особливостей еколого-економічних основ та сталого розвитку;

- елементами сталого розвитку;

- основними методами проведення еколого-економічних досліджень;

3. Зміст навчального матеріалу дисципліни

Змістовний модуль 1. Основні поняття про сталий розвиток.

Тема 1.1. . Класифікація наукових теорій і концепцій в контексті сталого розвитку. Інвайроменталістські теорії. Теорія В.І. Вернадського про ноосферу та її зв'язок з теорією сталого розвитку. Римський клуб. Роль ООН у визначенні та втіленні ідей сталого розвитку.

Тема 1.2. Глобальні проблеми людства. Причини загострення глобальних проблем людства в кінці ХХ – на поч. ХХІ ст. Причин виникнення глобальних проблем.

Тема 1.3. Еколого-економічні показники сталого розвитку. Глобалізація. Поляризація економічного розвитку та методи її виміру. Проблема дефіциту ресурсів розвитку суспільства.

Змістовний модуль 2. Екологічні загрози. Стратегія сталого розвитку в Україні

Тема 2.1. Джерела та шляхи забруднення навколишнього природного середовища. Забруднення атмосфери. Забруднення гідросфери. Забруднення земель. Проблема глобальної зміни клімату та механізми її вирішення. Стан вод Світового океану в контексті збереження ресурсного потенціалу та стійкості природних екосистем. Проблема збереження лісів.

Тема 2.2. Проект Стратегії сталого розвитку України до 2030. Стратегія сталого розвитку в Україні до 2030 року. Завдання переходу України та її регіонів до сталого розвитку. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування. Законодавчі аспекти стратегічного планування на регіональному та місцевому

рівнях. Пріоритетні завдання щодо досягнення ЦСР. Впровадження стратегії. Інструменти реалізації стратегії. Моніторинг впровадження та оцінка результативності стратегії.

4 Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Основні поняття про сталий розвиток.												
Тема 1.1. Класифікація наукових теорій і концепцій в контексті сталого розвитку	26	6	4		7	8	25	0,5	1		26	10
Тема 1.2. Глобальні проблеми людства.	26	6	4		7	10	30	1	1		26	15
Тема 1.3. Еколого-економічні показники сталого розвитку.	26	6	4		8	8	23	0,5	1		28	15
Разом за змістовим модулем 1	78	18	12		22	26	78	2	3		80	40
Змістовий модуль 2. Екологічні загрози. Стратегія сталого розвитку в Україні												
Тема 2.1. Джерела та шляхи забруднення навколишнього природного середовища.	26	6	6		8	25	22	1	1		20	10
Тема 2.2. Проект Стратегії сталого розвитку України до 2030	26	6	6		8	25	30	1	2		20	10
Разом за змістовим модулем 1	52	12	12		16	50	52	2	3		40	20
Усього годин	130	30	24		38	76	130	4	6		120	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Екологія як об'єкт дослідження економічних наук.	4	1
2	Розвиток еколого-економічної думки та її вплив на економічну складову..	4	1
3	Проблема розподілу землі	4	1

4	Глобальні цілі сталого розвитку.	4	1
5	Національні цілі сталого розвитку.	4	1
6	Завдання переходу України та її регіонів до сталого розвитку. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування.	4	1
Всього		24	6

6. Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Види навчальної діяльності	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу	30	50
2	Підготовка до лабораторних занять	6	24
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	16	18
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	24	28
Разом з дисципліни		76	120

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання студенти виконують у вигляді реферату та представляють у вигляді презентації.

№ з/п	Назва індивідуального завдання
1.	Сталий розвиток в Україні
2	Стратегії сталого розвитку
3	Цілі сталого розвитку
4	Еколого-економічні показники сталого розвитку
5	Екологічна домінанта сталого розвитку
6	Стратегія сталого розвитку в Україні до 2030 року
7	Особливості впровадження елементів сталого розвитку на підприємстві
8	Еколого-економічні основи сталого розвитку
9	Національний план дій впровадження Стратегії сталого розвитку в Україні до 2030 року.
10	Керівні принципи стратегії сталого розвитку

8. Методи контролю

за способом організації			
індивідуальний	груповий	фронтальний	диференційований
за способом надходження інформації			
усний	письмовий	експериментальний	програмований

Види контролю: попередній; поточний; тематичний; заключний.

9. Схема нарахування балів студентів

Оцінні бали рейтингового контролю знань студентів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	min д/з	max д/з	денна			заочна		
			Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали	
				min	max		min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Еколого-економічні основи сталого розвитку, як комплексна галузь.								
Робота на лекціях	1	2	4	4	8	1	1	2
Виконання лабораторних робіт	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичних / семінарських заняттях	2	3	3	6	9	1	2	3
Опрацювання тем, не винесених на лекції	1	2	2	2	4	4	4	8
Підготовка до лабораторних / практичних занять	1	2	3	3	6	1	1	2
Виконання індивідуальних завдань	25	33	1	25	33	1	32	46
Проміжна сума	-	-	-	40	60	-	40	60
Модульний контроль у поточному семестрі	15	30	1	15	30	1	15	30
Контроль результатів дистанційного модулю	5	10	1	5	10	1	5	10
Рейтинг за творчі здобутки студентів		10			10			10
Оцінка за змістовий модуль 1	-	-	-	60	100	-	60	100
Змістовий модуль 2. Стратегії сталого розвитку в Україні.								
Робота на лекціях	3	4	6	18	24	1	3	4
Виконання лабораторних робіт	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичних / семінарських заняттях	2	3	3	6	9	1	2	3
Опрацювання тем, не винесених на лекції	5	9	2	10	18	3	15	18
Підготовка до лабораторних / практичних занять	2	3	3	6	9	2	4	6
Виконання індивідуальних завдань						1	16	29
Проміжна сума	-	-	-	40	60	-	40	60
Модульний контроль у поточному семестрі	25	40	1	25	40	1	25	40
Контроль результатів дистанційного модулю	10	15	1	10	15	1	10	15
Рейтинг за творчі здобутки студентів		10			10			10
Оцінка за змістовий модуль 2	-	-	-	60	100	-	60	100

Примітка - оцінні бали «за творчі здобутки» не враховують в оцінку за ЗМ.

Відповідність оцінки знань студентів за різними шкалами.

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою ОНАХТ з підсумком	
		іспит	залік
A	Відмінно / Excellent	88 – 100	Зараховано / Passed
B	Добре / Good	81 – 87	
C		74 – 80	
D		68 – 73	
E	Задовільно / Satisfactory	60 – 67	
FX	Незадовільно / Fail	40 – 59	Не зараховано / Fail
F		0 – 39	

10. Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Електронний варіант конспектів лекцій (на кафедрі та на сайті).
2. Електронний варіант методичних вказівок до практичних занять (на кафедрі та на сайті).
3. Електронний варіант методичних вказівок для виконання самостійної роботи (на кафедрі та на сайті).
4. Текстовий та електронний варіанти тестового опитування для вхідного контролю студентів з дисципліни (на кафедрі).
5. Електронний та паперовий варіанти питань для підсумкового опитування студентів з дисципліни (на кафедрі).

11. Рекомендована література

1. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року ПРОЕКТ-2017
2. Сталий розвиток // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. — Т. 5 : П — С. — 736 с. — ISBN 966-7492-05-2.
3. Основи екологічного менеджменту : [навчальний посібник] / О. Б. Кузьменко, В. І. Андреев – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – 160 с. ISBN 978-966-336-298-4
4. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. –К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с. ISBN 978-617-7069-33-0
5. Крусір Г.В., Шевченко Р.І., Русєва Я.П., Кондратенко І.П., Крайнов І.П. Технології поводження з відходами. Посібник. – Одеса, 2014. –304 с.
6. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. —296 с.
7. Шапоренко О.І. Екологічний менеджмент Донецьк: вид-во Норд-Прес, 2004. - 312 с.
8. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням Підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника та к.е.н., проф. М. К. Шапочки. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. — 759 с.

9. Шмандій В.М., Солошич І.О. Управління природоохоронною діяльністю Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. - 296 с.
10. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Білявський Г.О. та ін. Екологічне управління Підручник. — К.: Либідь, 2004. — 432 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.hr-expert.net>;
2. <http://www.rada.kiev.ua>;
3. <http://www.nau.kiev.ua>;
4. <http://www.ukrpravo.kiev.com>;
5. <http://www.liga.kiev.ua>;
6. <http://www.inter-pedagogika.ru>.
7. sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific;
8. <http://www.nbu.gov.ua>;
9. <http://www.nplu.kiev.ua>;
10. <http://uk.wikipedia.org>;
11. <http://www.eknigi.org>;
12. <http://www.twirpx.com>.

Адреси бібліотек:

1. Одеська наукова бібліотека національного університету. Одеса, вул. Преображенська, 24.
2. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького. Одеса, вул. Пастера, 13.
3. Велика Одеська бібліотека. <http://virtlib.odessa.net/>
4. Бібліотека ім. М. Грушевського. <http://www.biblio.od.ua/>

Адреси та телефони книжкових магазинів:

1. „Два слони”. Одеса, вул. Пастера, 62, тел. 23-62-18.
2. „Будинок книги”. Одеса, вул. Дерibasівська, 27, тел. 22-74-50, 22-34-73.
3. „Книги”. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 2, тел. 34-27-03.
4. Книжковий супермаркет. Одеса, вул. Дерibasівська, 14, тел. 35-84-04, 35-84-05.
5. Книжкова база. Одеса, вул. Артилерійська, 11, тел. 728-98-30.

Адреси Інтернет – клубів:

1. „Ворон”. Одеса, пр. Шевченка, 10/1.
2. “Diver”. Одеса, пр. Шевченка, 1, ДК Політех.
3. „Сателіт”. Одеса, пров. Матросова, 6. Тел: 222-876
Веб-сайт: <http://www.satellite-plus.com/cafe/>
4. „Гараж”. Одеса, вул. Канатна, 110.
5. "Mad". Інтернет-клуб, вул. Ольгіївська, 37а.
6. "Субмарина". Інтернет-кафе, вул. Преображенська, 49/51. Веб-сайт: <http://www.submarine.od.ua/>
7. "К". Інтернет-клуб, вул. Софіївська, 26.
8. "Фараон". Інтернет-клуб, вул. 10 Апреля, 7.

9. "Клан". Інтернет-клуб, вул. Дегтярна, 22.
10. "Компьютерный клуб". Інтернет-клуб, пл. Соборна, 14.
11. "Кактус". Інтернет-клуб, вул. Янचितського, 7.
12. "Мэверик". Інтернет-клуб, вул. Піонерська, 5в.
13. "Планета Інтернет". Інтернет-клуб, вул. Рішельєвська, 58.
14. "Сан-нет". Інтернет-клуб, вул. Тіраспольська, 11.
15. "SE". Інтернет-клуб, вул. Прохорівська, 14.
16. "3D". Інтернет-клуб, вул. Академіка Корольова, 94.
17. "Аватар". Інтернет-клуб, вул. Валентини Терешкової, 8а.
18. "Дунай". Інтернет-клуб, вул. Польська, 8.
19. "Інтернет-клуб", вул. Жуковського, 22.
20. "Net-centre". Інтернет-клуб, вул. Єкатериненська, 75.
21. ООО "Лада". Інтернет-клуб, вул. С. Ядова, 4а, тел: 34-25-69.
22. "Піраміда". Інтернет-клуб, вул. Новосельського, 21.
23. "64". Інтернет-клуб, вул. Пушкінська, 64.
24. "Stinger". Інтернет-клуб, вул. Торгова, 29.
26. " Mouse Club ". Інтернет-клуб, пер. Чайковського, 16. Тел: 715-02-19.
Веб-сайт: <http://www.cybermouseclub.com>
27. "MoUsE 2". Інтернет-клуб, гер. Сталінграда, 30 (Біля КВІНу).
28. "New Century". Інтернет-клуб, вул. Буніна, 33 (на розі Олександрівського проспекту).
30. " @net" Інтернет-клуб, вул. Базарна, 67 (вхід з вул. Преображенської).
31. "Soldier of Fortune". Інтернет-клуб, вул. Княжеська, 40 (район Нового р-ку).
32. "Neo Club". Інтернет-клуб, вул. Рішельєвська (Леніна), 58. Тел: 21-78-60
Веб-сайт: <http://www.neo-club.net>
33. «HaCk oFf». Інтернет-клуб, вул. Жуковського, 37а.
34. "Денвер". Інтернет-клуб, пр-т Миру/Жуковського, 33.
35. «Еретик». Адреса: вул. Льва Толстого, 11. Тел: 26-97-58.
Веб-сайт: <http://www.heretic.odessa.ua>
36. «Арена». Адреса: проспект Ак. Глушка, 8. Тел: 44-00-57.
Веб-сайт: <http://www.arena.odessa.ua>
37. «Логин». Адреса: Ак. Філатова, 40. Тел: 735-59-55.
Веб-сайт: <http://www.farlep.net/~login>